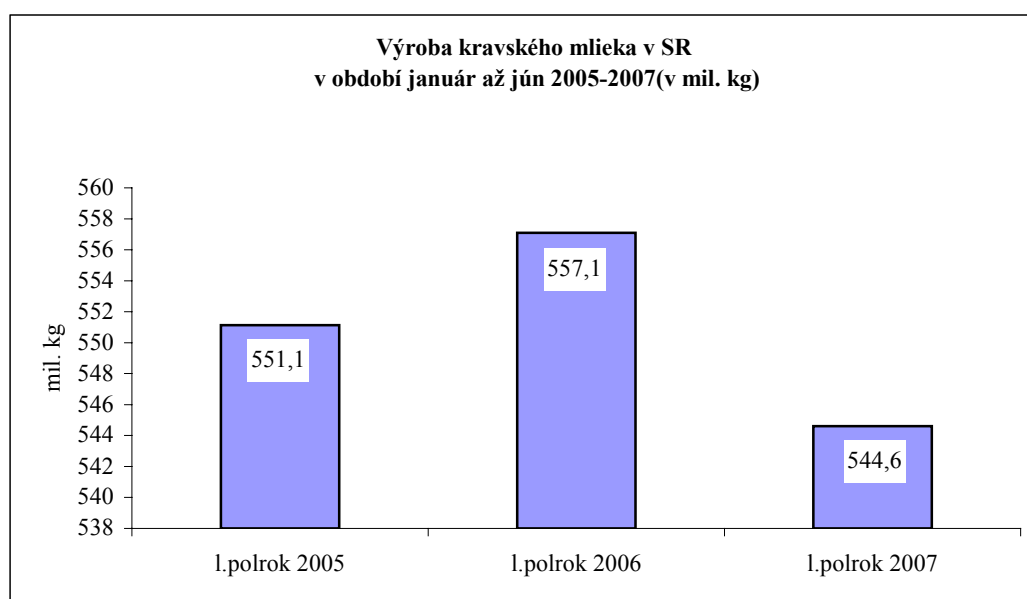

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava
Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky

MLIEKO

Situačná a výhľadová správa k 30.6.2007

Bratislava,
október 2007

Autor:

Ing. Viera ŠAJBIDOROVÁ

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

- Ministerstvo pôdohospodárstva SR
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Slovenský mliekarenský zväz
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava
- RADELA s.r.o.
- Štátny poľnohospodársky intervenčný fond ČR
- Ministerstvo poľnohospodárstva USA
- Európska mliekarenská asociácia EDA

Autorka touto cestou ďakuje za spoluprácu všetkým uvedeným organizáciám a ich odborným pracovníkom.

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

© VÚEPP Bratislava

ISSN 1337-4486

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Mlieko

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave.
Vydanie prvé. Náklad 60 výtlačkov. Rozsah 31 strán, 22 tabuliek a 3 grafy.

ISSN 1337-4486

Zoznam skratiek

CR SR	Colné riaditeľstvo SR
ČR	Česká republika
DG Agri	Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Európskej komisie
DPH	daň z pridanej hodnoty
EDA	Európska mliekarenská asociácia (European Dairy Association)
EÚ	Európska únia
EC	Európska komisia
FAO	Organizácia OSN pre potravinárstvo a poľnohospodárstvo (Food and Agriculture Organization of the United Nations)
FAS (USDA)	Foreign Agriculture Service, servis USDA pre zahraničné poľnohospodárstvo
FAPRI	Inštitút pre agropotravinársky výskum univerzity Iowa USA
KD	kľmne dni
ks	kus
kg	kilogram
l	liter
m. j.	merná jednotka
mil. l	milión litrov
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva SR
NBS	Národná banka Slovenska
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
PPA-ATIS	Pôdohospodárska platobná agentúra - Agrárne trhové informácie Slovenska
Q	kvartál, štvrtrok
Sk, SKK	slovenské koruny
SMZ	Slovenský mliekarenský zväz
SOM	sušené odstredené mlieko
SR	Slovenská republika
SZIF	Štátny poľnohospodársky intervenčný fond ČR
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
tis. l	tisíc litrov
tis. t	tisíc ton
tis. ks	tisíc kusov
tis. Sk	tisíc slovenských korún
USDA	Ministerstvo poľnohospodárstva USA
VN	vlastné náklady
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva

OBSAH	strana
Úvod	5
Súhrn	5
1. Regulačná a podporná politika spoločného a národného trhu.....	6
1.1. Spoločná organizácia trhu EÚ s mliekom a mliečnymi výrobkami.....	6
1.1.1. Trhové opatrenia	6
1.1.2. Obchodné mechanizmy	8
1.1.3. Hygienické balíčky	9
1.2. Formy podpôr	10
1.2.1. Vývozné subvencie	10
1.2.2. Podpora školského mlieka	10
1.3. Legislatíva k národnej organizácii trhu	10
2. Situácia na trhu v SR	11
2.1. Prvovýroba	11
2.2. Spracovateľský priemysel.....	17
2.3. Domáca spotreba.....	18
2.4. Zásoby.....	19
2.5. Bilancie zdrojov použitia.....	20
2.6. Zahraničný obchod.....	21
2.7. Ceny.....	23
3. Situácia na trhu v EÚ.....	26
4. Situácia na trhu vo svete.....	27

Úvod

Predložená správa „Mlieko“ nadväzuje na správu vydanú v júni tohto roka. Hodnotí situáciu na trhu s mliekom v Slovenskej republike v I. polroku 2007 a na základe dostupných údajov uvádza odhad vývoja jednotlivých ukazovateľov na Slovensku pre rok 2007.

V správe sa uvádza základná i aktualizovaná legislatíva, informácie o vývoji bilančných ukazovateľov mlieka a mliečnych výrobkov v EÚ a informácie o trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami vo svete. Prezentované informácie o zahraničnom obchode sú spracované na základe dopočtov MP SR, Radel, s.r.o. Bratislava.

Správa je k dispozícii na Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a na stránke internetu <http://www.vuepp.sk>.

Súhrn

Priemerný počet dojníc v prvých šiestich mesiacoch roku 2007 sa v porovnaní s prvým polrokom 2006 znížil o takmer 14 tis. kusov (7%) na 182,5 tis. kusov a v porovnaní s priemerným počtom dojníc za rok 2006 klesol o 10 tis. ks (5%).

V prvom polroku 2007 v porovnaní s prvým polrokom 2006 stúpila priemerná denná dojnosť na 16,49 kg, (5,1%). V porovnaní s priemernou dennou dojnosťou za prvý štvrtrok 2007 (16,07 kg) vzrástla o 2,6% a v porovnaní s dennou dojnosťou za rok 2006 sa zvýšila o 6,1%.

Objem výroby kravského mlieka v prvom polroku 2007 dosiahol výšku 544,6 mil. kg. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2006 sa znížil o 2,2%. Produkcia kravského mlieka za právnické osoby sa v prvých šiestich mesiacoch roku 2007 znížila oproti rovnakému obdobiu roku 2006 o 0,7%.

Za I. polrok 2007 klesol celkový objem predaja mlieka od prvovýrobcov oproti prvému polroku 2006 o 1800 ton (0,4%) a dosiahol tak 493,7 tis. ton. V porovnaní s prvým polrokom 2005 predali prvovýrobcovia celkom o 1% kravského mlieka menej.

Za obdobie január-jún 2007 výroba konzumného mlieka v spracovateľských organizáciách predstavovala výšku 120 975 ton, čo je oproti rovnakému obdobiu roku 2006 menej o 0,3%. Pri porovnaní s prvým polrokom 2005 predstavuje zníženie výroby konzumného mlieka 7,1%.

Výroba tavených syrov stúpila v sledovanom období oproti prvému polroku 2006 o 30,2% na celkový objem 6 784 ton, čo znamená, že bola vyššia o 27% ako objem uvedenej výroby za obdobie január-jún 2005.

Produkcia prírodných druhov v prvom polroku tohto roku bola 23 225 ton, t.j. o 3% nižšia než v rovnakom období roku 2006, výroba čerstvých syrov sa naopak zvýšila o 10,9% na 4 539 ton, produkcia kyslomliečných výrobkov sa zvýšila o 11,7% a dosiahla objem 28 977 ton.

Objem výroby masla a ostatných výrobkov z mliečneho tuku v 1. polroku 2007 v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sa znížil na 5 342 ton (1,9%). Produkcia sušeného odtučneného mlieka bola 4 008 ton, čo predstavuje zvýšenie o 34,9%, výroba

sušeného plnotučného mlieka klesla za prvých šesť mesiacov 2007 v porovnaní s rovnakým obdobím 2006 o 9,1% na 2 760 ton. Objem výroby smotany klesol na 15 741 ton (5,6%).

Schválení nákupcovia nakupovali v prvom polroku 2007 kravské mlieko za priemernú cenu 9,40 Sk/kg, čo je v porovnaní s prvým polrokom 2006 o 0,75% cena vyššia. Za dodané mlieko za sledované obdobie sa nákupná cena zvýšila vo všetkých kvalitatívnych triedach, v kvalitatívnej triede Q predstavovalo zvýšenie 0,01Sk/kg (0,2%) na 9,52 Sk/kg.

Saldo zahraničného obchodu s mliekom a mliečnymi výrobkami za prvých šesť mesiacov 2007 bolo kladné 1 130 tis. Sk.

1. Regulačná a podporná politika spoločného a národného trhu

1.1. Spoločná organizácia trhu EÚ s mliekom a mliečnymi výrobkami

1.1.1 Trhové opatrenia

- Nariadenie Rady (EHS) č. 2204/1990 z 24. júla 1990, ktorým sa ustanovujú ďalšie všeobecné pravidlá o Spoločnej organizácii trhu mlieka a mliečnych výrobkov pokiaľ ide o syr (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 10).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2921/1990 z 10. októbra 1990 o subvencii na výrobu kazeínu a kazeínátov z odstredeného mlieka (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 10).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1898/2005 z 9. novembra 2005, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o opatrenia na predaj smotany, masla a koncentrovaného masla na trhu Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 308, 25.11.2005).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1547/2006 z 13. októbra 2006, stanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (EHS) č. 2204/90. (Ú. v. EÚ L 285, 17.10.2006).

Kvóty

- Nariadenie Rady (ES) č. 1255/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 25) v platnom znení.
- Nariadenie Rady (ES) č. 1788/2003 z 29. septembra 2003, ktoré ustanovuje poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 40).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 595/2004 z 30. marca 2004, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003, ktorým sa stanovujú poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 94/22-32, 31.3.2004).
- Rozhodnutie Rady z 22. marca 2004, ktorým sa v dôsledku reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky upravuje Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 93/1-17, 30.3.2004).

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1233/2004 z 2. júla 2004, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 595/2004 týkajúce sa schémy poplatkov v sektore mlieka a mliečnych výrobkov z dôvodu pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L234/7-8, 3.7.2004).
- Nariadenie komisie (ES) č. 832/2006 z 2. júna 2006 o rozdelení národných referenčných množstiev stanovených na obdobie 2005/2006 v prílohe k nariadeniu Rady (ES) č. 1788/2003 na „dodávky“ a „priamy predaj“ (Ú. v. EÚ L 150, 3.6.2006).
- Nariadenie komisie (ES) č. 927/2006 z 22. júna, ktorým sa uvoľňuje osobitná reštrukturalizačná rezerva ustanovená článkom 1 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003 (Ú. v. EÚ L 170, 23.6.2006).
- Nariadenie Rady (ES) č. 1406/2006 z 18. septembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1788/2003 stanovujúce poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 265, 26.9.2006).
- NK (ES) č. 1468/2006 zo 4. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 595/2004, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003 stanovujúceho poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 276, 5.10.2006).
- Nariadenie komisie (ES) č. 1417/2006 z 26. septembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1898/2005, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o opatrenia na predaj smotany, masla a koncentrovaného masla na trhu Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 367, 27.9.2006).
- Nariadenie komisie (ES) č. 607/2007 z 1. júna 2007 o rozdelení národných referenčných množstiev stanovených na obdobie 2006/2007 v prílohe I k nariadeniu Rady (ES) č. 1788/2003 na „dodávky“ a „priamy predaj“ (Ú. v. EÚ L 141, 2.6.2007).

Intervencie

- Nariadenie Komisie (ES) č. 2771/1999 zo 16. decembra 1999, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 1255/1999 pokiaľ ide o *intervenciu na trhu* s maslom a smotanou (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 28).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 214/2001 z 20. januára 2001 ustanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o *intervenciu na trhu* s odtučneným práškovým mliekom (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 31).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1633/2006 z 3. novembra 2006, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 2771/1999 a (ES) č. 1898/2005, pokiaľ ide o skladovanie intervenčného masla určeného na predaj (Ú. v. EÚ L 305, 4.11.2006).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1803/2006 zo 7. decembra 2006, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 2771/1999 a (ES) č. 1898/2005, pokiaľ ide o skladovanie intervenčného masla určeného na predaj (Ú. v. EÚ L 343, 8.12.2006).

- Nariadenie Komisie (ES) č. 318/2004 z 23. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie(ES) č. 2771/1999, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia rady (ES) č. 1255/1999 pokiaľ ide o *intervenciu* na trhu s maslom a smotanou (Ú. v. EÚ L 55, 24.2.2004).

Školské mlieko

- Nariadenie Komisie (ES) č. 2707/2000 ustanovujúce pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o pomoc spoločenstva týkajúcu sa poskytovania mlieka a mliečnych výrobkov žiakom vo vzdelávacích inštitúciách. (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 31).
- Nariadenie Rady (ES) č. 1787/2003 z 29. septembra 2003, ktoré mení a dopĺňa nariadenie (ES) o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami (Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 816/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2707/2000 ustanovujúce predpisy týkajúce sa na uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o pomoc spoločenstva na dodávanie mlieka a určitých mliečnych výrobkov školákom v školských zariadeniach (Ú. v. EÚ L 153, 30.4.2004).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 943/2006 z 26. júna 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2707/2000 ustanovujúce pravidlá týkajúce sa uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, o pomoci Spoločenstva pri poskytovaní mlieka a mliečnych výrobkov žiakom vo vzdelávacích inštitúciách.

1.1.2 Obchodné mechanizmy

- Nariadenie Komisie (ES) č. 2535/2001 zo 14. decembra 2001, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia rady (ES) č. 1255/1999 v súvislosti s dohodami týkajúcimi sa dovozu mlieka a mliečnych výrobkov a otvorenia colných kvót (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 45).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 562/2005 z 5. apríla 2005, ktorým sa ustanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o výmeny oznamov medzi členskými štátmi a Komisiou v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 95, 14.4.2005).

Vývozná náhrady

- Nariadenie Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie vývozných náhrad na poľnohospodárske výrobky (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 25).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1520/2000 z 13. júla 2000 ustanovujúce spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému pridelenia vývozných náhrad na určité poľnohospodárske produkty vyvážené vo forme tovaru, na ktoré sa nevzťahuje

príloha I zmluvy a kritériá pre stanovenie čiastky týchto náhrad (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 30).

- Nariadenie Komisie (ES) č. 580/2004 z 26. marca 2004, ktorým sa ustanovuje verejná súťaž týkajúca sa vývozných náhrad za určité mliečne výrobky (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 43).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 581/2004 z 26. marca 2004, ktorým sa vyhlasuje stála verejná súťaž na vývozné náhrady pre určité druhy masla (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 43).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 582/2004 z 26. marca 2004, ktorým sa vyhlasuje stála verejná súťaž na vývozné náhrady pre sušené odstredenú mlieko (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 3/zv. 43).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1282/2006 zo 17. augusta 2006, ktorým sa ustanovujú osobitné podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o vývozné licencie a vývozné náhrady pre mlieko a mliečne výrobky (Ú. v. EÚ L 234, 29.8.2006)
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1119/2007 z 27. septembra 2007, ktorým sa ustanovuje odchýlka od nariadenia (ES) č. 581/2004, ktorým sa vyhlasuje stála verejná súťaž na vývozné náhrady pre určité druhy masla, a od nariadenia (ES) č. 582/2004, ktorým sa vyhlasuje stála verejná súťaž na vývozné náhrady pre sušené odstredenú mlieko. (Ú. v. EÚ L 253, 28.9.2007)

1.1.3. Hygienické baličky

- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá.

Informácie k nariadeniam týkajúcich sa mlieka a mliečnych výrobkov sú zverejnené aj na internetových stránkach:

- www.europe.eu.int
- <http://aprox.government.gov.sk>
- <http://ccvista.taiaex.be/download.asp>
- <https://forum.europa.eu.int>
- www.apa.sk

1.2. Formy podpôr

1.2.1 Vývozné subvencie

Vývoz mlieka a mliečnych výrobkov s vopred stanovenou sadzbou náhrady za obdobie 01.01.–30.06.2007 podľa PPA:

Ukazovateľ	Počet povolených vývozných licencií	Udelené množstvo na licencií (kg)	Krajina určenia	Skutočne vyvezené množstvo (kg)
AKAWI 0406 90 88 9500	2	66 500	Libanon	66 150
SYR 0406 90 87 9979	3	431 000	Libanon	427 925

Žiadatelia podávajú žiadosti o vývozné licencie iba v prípade, keď žiadajú o vývoznú náhradu. Keď EK stanoví nulové vývozné náhrady na mlieko a mliečne výrobky, vývozcovia vyvážajú bez licencie.

Prehľad vyplatených vývozných náhrad za mliečne výrobky za obdobie 01.01.–30. 06.2007

Komodita	Množstvo v kg	Suma v SKK
Sušené mlieko plnotučné	74 000,00	1 488 275,64
Maslo	10 800,00	4 013 082,79
Spolu	x	5 501 358,43

Prameň: PPA

1.2.2 Podpora školského mlieka

Dotácie za „školské mlieko“ za školský rok 2005/2006 podľa PPA:

Množstvo mliečnych výrobkov (kg)	Národné zdroje (Skk)	Európske zdroje (Skk)	Spolu (Skk)
1 137 263,909	8 022 540,15	7 824 220,59	15 846 760,75

V školskom roku 2005/2006 sa programu „školské mlieko“ zúčastnilo cca 650 škôl.

1.3. Legislatíva k národnej organizácii trhu

- Zákon č. 152/1995 Z.z. z 27. júna 1995 o potravinách v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 264/1999 Z.z. zo 7. septembra 1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 491/2001 Z.z. z 18. októbra 2001 o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami.

- Zákon č. 540/2001 Z.z. z 21. novembra 2001 o štátnej štatistike.
- Zákon č. 596/2003 Z.z. z 5. novembra 2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Výnos MP SR a MZ SR č. 1187/2004–100 z 28. apríla 2004, ktorým sa vydáva hlava PK SR upravujúca označovanie potravín.
- Výnos MP SR z 31. augusta 2004 č. 2108/2004-100 o poskytovaní pomoci z finančných zdrojov Európskej únie na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou v znení neskorších predpisov (výnos MP SR č. 2163/2006-100 z 9. augusta 2006).
- Výnos MP SR a MZ SR č. 2264/2004–100 z 9. septembra 2004, ktorým sa vydáva hlava PK SR upravujúca zahustené mlieko, sušené mlieko, kazeíny a kazeináty.
- Výnos MP SR a MZ SR č. 2143/2006-100 zo 14. augusta 2006, ktorým sa vydáva hlava PK SR upravujúca mlieko a výrobky z mlieka.
- Zákon č. 523/2004 Z. z. z 23. septembra 2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Nariadenie vlády SR č. 250/2005 Z.z. z 31. mája 2005, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o opatreniach na organizovanie trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami.
- Zákon č. 274/2006 Z.z. z 20. apríla 2006 o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka
- Zákon č. 39/2007 Z.z. z 12. decembra o veterinárnej starostlivosti.
- Nariadenie vlády SR č. 266/2007 Z.z. zo 6. júna 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkovej národnej priamej platby na veľké dobytčie jednotky.
- Nariadenie vlády SR č. 412/2007 Z.z. z 22. augusta 2007 o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v predškolských zariadeniach a pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou.

Informácie k národnej legislatíve týkajúcej sa mlieka a mliečnych výrobkov sú zverejnené aj na internetových stránkach:

- <http://aprox.government.gov.sk>
- www.apa.sk

2. Situácia na trhu v SR

2.1 Prvovýroba

Priemerný počet dojníc

V I. polroku 2007 sa priemerný počet dojníc na Slovensku v porovnaní s I. polrokom 2006 znížil o 13,8 tis. ks (7%), oproti priemernému počtu dojníc za rok 2006 sa znížil o 10 tis. ks (5,2%) a je predpoklad, že počet dojníc na Slovensku bude naďalej klesať.

Vývoj priemerných počtov dojníc v tis. ks

Development of average number of milking cows in thousand heads

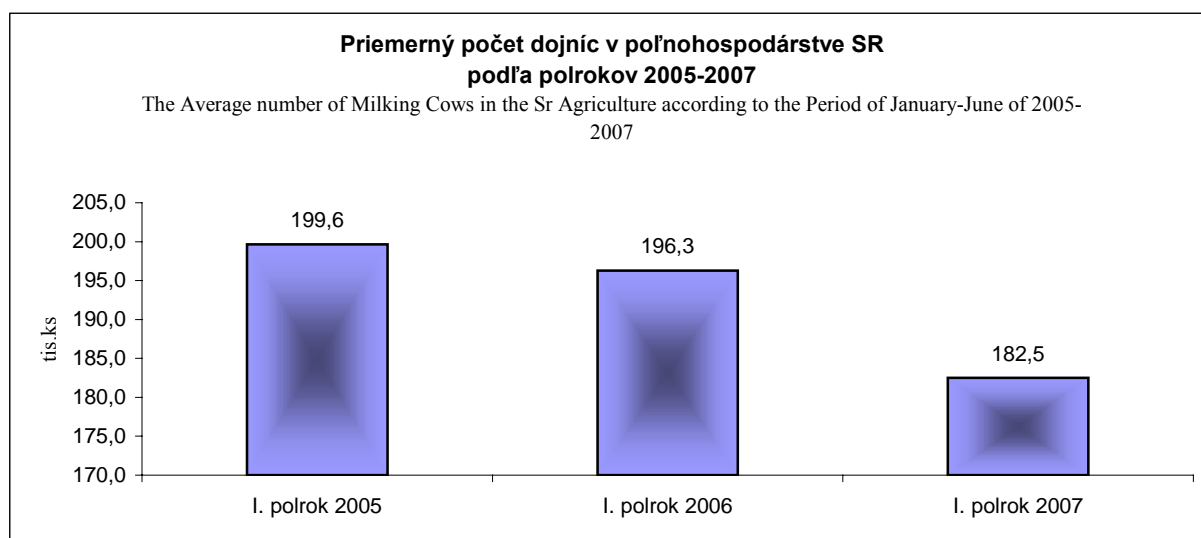
Tabuľka č. 1

Obdobie ¹	r. 2005	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2006	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2007	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	Index 07/06	Index 07/06 práv. osoby
Január ²	201,5	176,4	197,1	171,6	184,0	164,0	93,3	95,6
Február ³	199,1	174,0	196,5	171,3	183,2	163,3	93,3	95,3
Marec ⁴	200,5	175,3	195,7	170,5	182,9	162,8	93,4	95,5
Priemer I. Q. ⁵	200,4	175,2	196,4	171,1	183,4	163,4	93,4	95,5
Apríl ⁶	199,5	174,3	194,7	169,4	182,3	162,3	93,6	95,8
Máj ⁷	198,2	172,8	195,7	170,5	181,7	161,7	92,8	94,8
Jún ⁸	198,9	173,5	197,8	172,3	181,1	161,2	91,5	93,6
Priemer II. Q. ⁹	198,9	173,5	196,1	170,8	181,7	161,7	92,7	94,7
Jan. - Jún. ¹⁰	199,6	174,4	196,3	170,9	182,5	162,5	93,0	95,1
Júl ¹¹	198,6	173,3	192,0	166,8				
August ¹²	197,3	172,0	190,7	165,3				
September ¹³	196,5	171,3	189,7	164,5				
Priemer III. Q. ¹⁴	197,5	172,2	190,8	165,5				
Jan. - Sept. ¹⁵	198,9	173,6	194,4	169,1				
Október ¹⁶	196,0	170,6	188,0	162,9				
November ¹⁷	198,7	173,4	187,6	162,5				
December ¹⁸	196,7	171,4	185,3	162,8				
Priemer IV. Q. ¹⁹	197,1	171,8	187,0	162,7				
Jan. - Dec. ²⁰	198,5	173,2	192,5	167,5	182,3*			

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet. (1) Priemerný počet dojníc za právnické osoby, ²¹ * Rok 2007 odhad

1 Period (1) Out of which: legal persons, 2 January, 3 February, 4 March, 5 Average of 1st term, 6 April, 7 May, 8 June, 9 Average of 2nd term, 10 January–June, 11 July, 12 August, 13 September, 14 Average of 3rd term, 15 January–September, 16 October, 17 November, 18 December, 19 Average of 4th term, 20 January–December, 21 Source: Statistical Office of the Slovak Republic and own calculations, (1) The average number of milking cows in thousand heads, (2) Year 2007 - estimation

Graf č. 1

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet

Dojnosť

Na rozdiel od poklesu priemerného stavu dojníc priemerná dojnosť v rámci Slovenska vzrástla. V I. polroku 2007 sa v porovnaní s I. polrokom 2006 celkovo zvýšila o 145,5 kg (5,1%). Priemerná denná dojnosť za mesiace január až jún 2007 bola 16,49 kg. Oproti priemernej dennej dojnosti za rok 2006 (15,53 kg) sa zvýšila o 6,1%, v porovnaní s priemernou dennou dojnosťou za prvý štvrťrok 2007 (16,07 kg) vzrástla o 2,6%. Odhaduje sa, že dojnosť na Slovensku bude v druhom polroku naďalej rásť.

Vývoj dojnosti na 1 dojnicu v kg

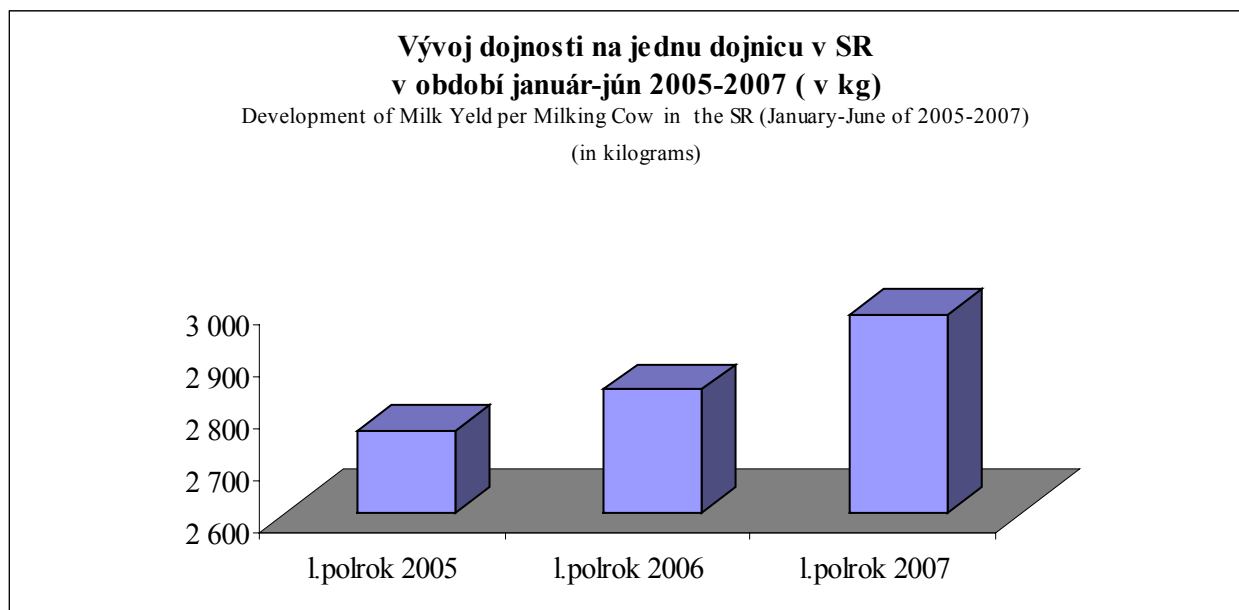
Development of Milk Yield per Milking Cow in Kilograms

Tabuľka č. 2

Obdobie ¹	r. 2005	z toho: ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2006	z toho: ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2007	z toho: ⁽¹⁾ práv. osoby	Index 07/06	Index 07/06 práv. os.
Január ²	438,19	461,12	457,48	484,77	484,84	510,77	105,98	105,36
Február ³	407,81	430,07	423,99	449,25	448,66	473,09	105,82	105,31
Marec ⁴	460,00	485,24	482,74	512,23	512,73	540,54	106,21	105,53
I. Q. ⁵	1 305,93	1 376,80	1 364,11	1 446,51	1 446,14	1 524,40	106,01	105,36
Denný priemer I. Q. ⁶	14,51	15,30	15,16	16,08	16,07	16,93	106,00	105,29
Apríl ⁷	464,50	491,35	481,20	511,97	504,75	532,99	104,89	104,11
Máj ⁸	498,99	529,57	508,05	540,65	526,30	555,41	103,59	102,73
Jún ⁹	491,73	521,89	485,17	516,02	507,16	534,84	104,53	103,65
II. Q. ¹⁰	1 454,58	1 542,72	1 474,42	1 568,84	1 538,21	1 623,24	104,33	103,47
Denný priemer II. Q. ¹¹	15,98	16,95	16,20	17,24	16,90	17,84	104,34	103,47
jan.-jún. ¹²	2 760,58	2 918,27	2 838,47	3 014,83	2 984,00	3 148,01	105,13	104,42
Denný priemer jan.-jún. ¹³	15,25	16,12	15,68	16,65	16,49	17,39	105,14	104,46
Júl ¹⁴	498,07	527,89	497,09	528,82				
August ¹⁵	483,76	512,26	492,16	524,28				
September ¹⁶	456,39	482,71	463,85	493,61				
III. Q. ¹⁷	1 438,22	1 522,95	1 453,01	1 546,45				
Denný priemer III. Q. ¹⁸	15,63	16,55	15,79	16,81				
jan.-sep. ¹⁹	4 198,68	4 440,96	4 291,48	4 561,28				
Denný priemer jan.-sep. ²⁰	15,38	16,27	15,72	16,71				
Október ²¹	457,46	483,80	462,77	499,37				
November ²²	431,35	454,98	442,02	470,00				
December ²³	453,85	480,03	471,95	499,68				
IV. Q. ²⁴	1 342,67	1 418,82	1 376,74	1 469,05				
Denný priemer IV. Q. ²⁵	14,59	15,42	14,96	15,97				
jan.-dec. ²⁶	5 541,76	5 859,34	5 670,13	6 025,40	5 870,0*			
Denný priemer jan.-dec. ²⁷	15,18	16,05	15,53	16,51				

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet. (1) Priemerná dojnosť dojníc za právnické osoby²⁸, * Rok 2007 odhad

1 Period, (1) Out of which: legal persons, 2 January, 3 February, 4 March, 5 1st term, 6 Daily average 1st term, 7 April, 8 May, 9 June, 10 2nd term, 11 Daily average 2nd term, 12 January-June, 13 Daily average January-June, 14 July, 15 August, 16 September, 17 3rd term, 18 Daily average 3rd term, 19 January-September, 20 Daily average January-September, 21 October, 22 November, 23 December, 24 4th term, 25 Daily average 4th Q, 26 January-December, 27 Daily average January-December, 28 Source: SO SR and own calculation. The year – 2006 prognosis. (1) The average milk yield per milking cow - legal persons, (2) Year 2007- estimation

Produkcija mlieka

Výroba kravského mlieka na Slovensku za prvých šesť mesiacov 2007 oproti rovnakému obdobiu 2006 poklesla o 12,5mil. kg (2,2%).

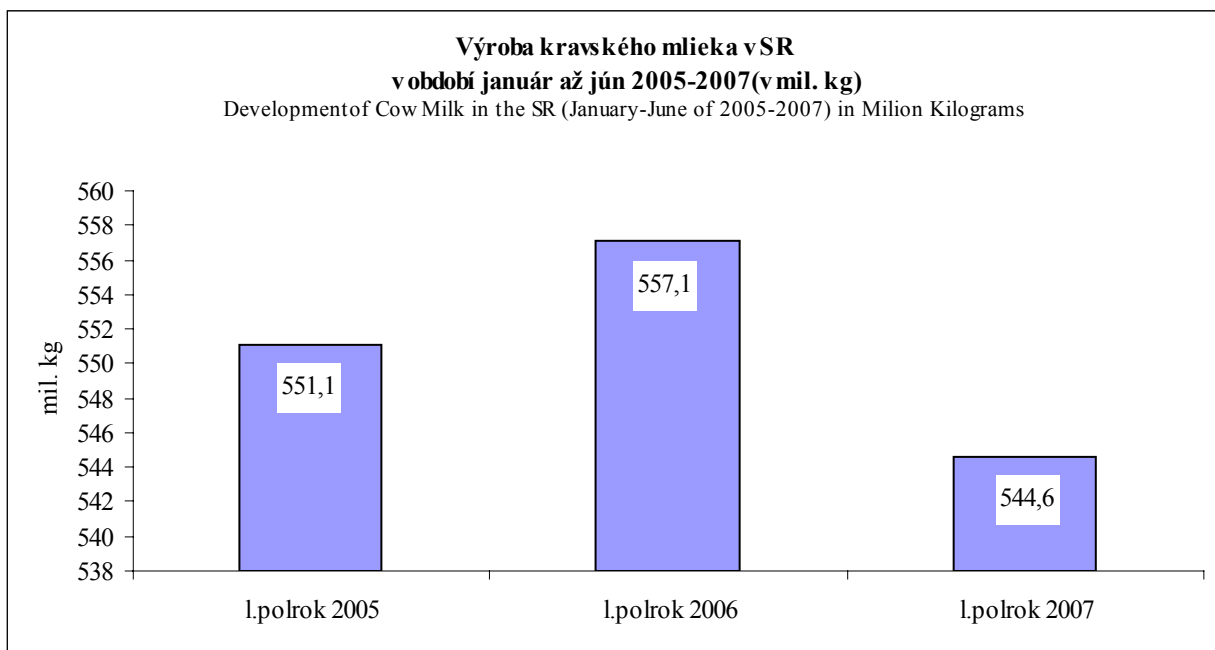
Vývoj výroby kravského mlieka v mil. kg

Development of Cow Milk Production in Million Kilograms

Tabuľka č. 3

Obdobie ¹	r. 2005	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2006	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2007	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	Index 07/06	Index 07/06 pr. osoby
Január ²	88,3	81,4	90,2	83,2	89,2	83,8	98,9	100,7
Február ³	81,2	74,8	83,3	77,0	82,2	77,3	98,7	100,4
Marec ⁴	92,2	85,0	94,5	87,3	93,8	88,0	99,3	100,8
za I. Q. ⁵	261,7	241,2	268,0	247,5	265,2	249,0	99,0	100,6
Apríl ⁶	92,7	85,6	93,7	86,7	92,0	86,5	98,2	99,8
Máj ⁷	98,9	91,5	99,4	92,2	95,6	89,8	96,2	97,4
Jún ⁸	97,8	90,5	96,0	88,9	91,8	86,2	95,6	97,0
za II. Q. ⁹	289,4	267,7	289,1	267,8	279,4	262,5	96,6	98,0
Jan. - Jún. ¹⁰	551,1	508,9	557,1	515,3	544,6	511,6	97,8	99,3
Júl ¹¹	98,9	91,5	95,4	88,2				
August ¹²	95,5	88,1	93,8	86,7				
September ¹³	89,7	82,7	88,0	81,2				
za III. Q. ¹⁴	284,1	262,3	277,2	256,1				
Jan. - Sept. ¹⁵	835,2	771,1	834,4	771,4				
Október ¹⁶	89,7	82,5	87,0	80,1				
November ¹⁷	85,7	78,9	82,9	76,4				
December ¹⁸	89,2	82,3	87,4	81,3				
za IV. Q. ¹⁹	264,6	243,7	257,3	237,8				
Jan. - Dec. ²⁰	1 099,8	1 014,9	1 091,7	1 009,3	1 070,0*			

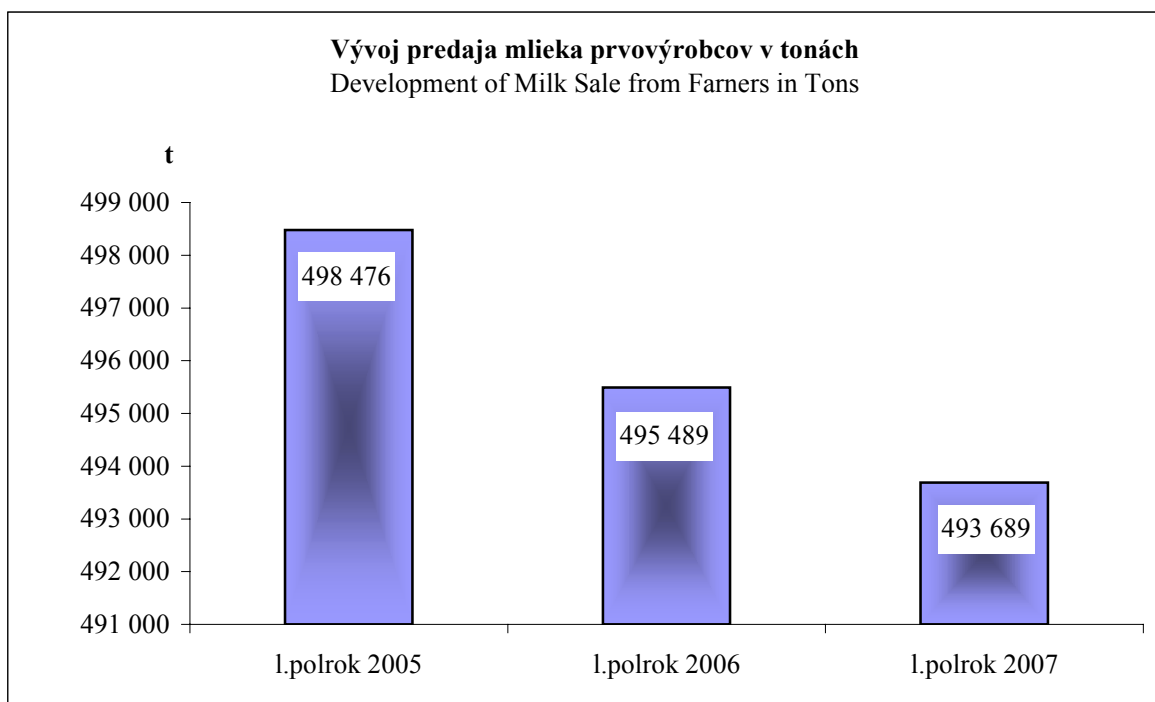
Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet (1) Výroba mlieka za právnické osoby, *Rok 2007 odhad²¹, 1 Period, (1) Out of which: legal persons, 2 January, 3 February, 4 March, 5 Aggregate 1st term, 6 April, 7 May, 8 June, 9 Aggregate 2nd term, 10 January-June, 11 July, 12 August, 13 September, 14 Aggregate 3rd term, 15 January-September, 16 October, 17 November, 18 December, 19 Aggregate 4th term, 20 January-December, 21 Source: SO SR and own calculation. (1) Total cow milk production per legal persons, (2) The year – 2007 estimation

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet

Predaj

Celkový predaj mlieka za mesiac január až jún 2007 v porovnaní s rovnakým obdobím 2006 klesol o 1 800 ton. Priamy predaj sa však v porovnávanom období zvýšil o 799 ton (20%).

Vývoj predaja mlieka prvovýrobcov v tonách

Development of Milk Sale from Farmers in Tons

Tabuľka č. 4

Obdobie ¹	2005			2006			2007			Odhad ²⁴ na kvót. rok 2007/08
	Predaj A ²¹	Predaj B ²²	Predaj C ²³	Predaj A ²¹	Predaj B ²²	Predaj C ²³	Predaj A ²¹	Predaj B ²²	Predaj C ²³	
Január ²	79 621	-	-	79 539	-	-	79 821	-	-	
Február ³	73 084	-	-	73 249	-	-	73 741	-	-	
Marec ⁴	76 069	-	-	83 060	-	-	83 632	-	-	
I. Q spolu ⁵	228 774	1 954	230 728	235 848	2 053	237 901	237 193	2 491	239 684	
Apríl ⁶	84 612	-	-	82 577	-	-	82 925			
Máj ⁷	91 199	-	-	88 194	-	-	86 316			
Jún ⁸	90 578	-	-	84 885	-	-	82 472			
II. Q spolu ⁹	266 389	1 359	267 748	255 656	1 932	257 588	251 713	2 293	254 005	
Jan.-jún spolu ¹⁰	495 163	3 313	498 476	491 504	3 985	495 489	488 905	4 784	493 689	
Júl ¹¹	84 735	-	-	84 165	-	-				
August ¹²	81 021	-	-	82 823	-	-				
September ¹³	75 741	-	-	77 286	-	-				
III. Q spolu ¹⁴	241 497	1 351	242 848	244 274	2 119	246 393				
Jan.-sept. spolu ¹⁵	736 660	4 664	741 324	735 778	6 104	741 882				
Október ¹⁶	78 554	-	-	76 564	-	-				
November ¹⁷	74 761	-	-	72 225	-	-				
December ¹⁸	77 963	-	-	77 008	-	-				
IV. Q spolu ¹⁹	231 278	1 891	233 169	225 797	2 436	228 233				
Jan. - dec. spolu ²⁰	967 938	6 555	974 493	961 575	8 540	970 115	957 000*	10 000*	967 000*	968 816*

Prameň: Radela - výkaz ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR (Zdroje a využitie mlieka za organizácie zapísané v registri fariem) a vlastné prepočty²⁵ (1) Predaj A = Predaj schváleným nákupcom. Zdroj ML (MP SR) 6-12, (2) Predaj B = mlieko spracované v organizáciách zapísaných v registri fariem plus ich priamy predaj. Zdroj ŠÚ SR, (3) Predaj C = Predaj A + Predaj B

1 Period, 2 January, 3 February, 4 March, 5 1st quarter in total, 6 April, 7 May, 8 June, 9 2nd quarter in total, 10 January – June in total, 11 July, 12 August, 13 September, 14 3rd quarter in total, 15 January – September in total, 16 October, 17 November, 18 December, 19 4th quarter in total, 20 January - December in total, 21 Sale A, 22 Sale B, 23 Sale C, 24 Estimation for 2007/2008, 25 Source: Radela ML (MA SR) 6-12 and SO SR (Sources and exploitation of milk - the organization written in the farm register) and own calculations. (1) Sale A= Sale to the processors. Source ML (MP SR) 6-12, (2) Sale B=Milk processed in organizations registered in the farm register incl. direct sale, (3) Sale C= Sale A + Sale B

Podľa nariadenia NK (ES) č. 607/2007 z 1. júna 2007 o rozdelení národných referenčných množstiev stanovených na obdobie 2006/2007 rozdelenie je nasledovné:

- pre dodávky 1 030 036 592 kg
- pre priamy predaj 10 751 408 kg

Národné referenčné množstvo spolu 1 040 788 000 kg

Podľa doterajšieho vývoja dodávok a nižšieho množstva dodaného mlieka nákupcom v období od mája 2007 do augusta 2007 a taktiež po zohľadnení nárastu obchodovaného mlieka formou priameho predaja nie je predpoklad prekročenia národného referenčného množstva v kvótovom roku 2007/2008. Podľa predbežných údajov zo štatistických zisťovaní a vlastných odhadov predpokladáme plnenie národného referenčného množstva na úrovni cca 93% (bez korekcie na tuk).

2.2 Spracovateľský priemysel

Nákupné ceny mlieka

Za prvý polrok 2007 sa nákup mlieka schválenými nákupcami oproti rovnakému obdobiu roku 2006 znížil o 0,55% a objem zaradeného mlieka do triedy Q. a I. klesol o 0,61%. Priemerná nákupná cena mlieka v prvom polroku 2007 v porovnaní s januárom-júnom 2006 sa zvýšila o 0,75%. V kvalitatívnej triede Q. zaplatili schválení nákupcovia prvovýrobcom za dodané kravské mlieko v sledovanom období v porovnaní s polrokom 2006 v priemere o 0,1% viac.

Kvalita, ceny a úhrada za surové kravské mlieko v 1. polroku 2006 a 2007 za spracovateľov

Milk Quality, Prices and Total Payment of Milk in the 1st Half of 2006 and 2007 in Dairies

Tabuľka č. 5

Trieda kvality ¹	Nákup mlieka ²				Vyplatená cena ³			
	1.-6. 2006	1.-6. 2007	1.-6. 2006	1.-6. 2007	1.-6. 2006	1.-6. 2007	1.-6. 2006	1.-6. 2007
	tis. t	tis. t	v %	v %	Sk/kg	Sk/kg	tis. Sk	tis. Sk
Spolu ⁴	491,63	488,91	100,00	100,00	9,33	9,40	4 741 705	4 594 250
Q + I. trieda ⁵	468,00	465,15	95,19	95,14	9,46	9,50	4 588 657	4 594 250
Q trieda ⁶	255,43	258,51	51,96	52,88	9,51	9,52	2 898 205	2 461 941
I. trieda ⁷	212,58	206,64	43,24	42,27	9,40	9,48	1 690 452	1 958 795
Neštandard ⁸	23,625	23,756	4,81	4,86	6,87	7,30	153 048	173 514

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 a vlastné prepočty⁹

1 Quality class, 2 Milk purchase, 3 Disbursed price, 4 Total, 5 Class Q and I, 6 Class Q, 7 Class I, 8 Non-standard, 9 Source: ML (MP SR) 6-12 and own calculations

Priemerná nákupná cena surového kravského mlieka v Sk/kg (bez DPH)

Average Purchase Price of Raw Cow Milk in SKK per Kilogram (excluding VAT)

Tabuľka č. 6

Obdobie ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
2005	9,68	9,73	9,70	9,51	9,50	9,40
2006	9,42	9,39	9,46	9,27	9,24	9,23
2007	9,51	9,48	9,57	9,31	9,30	9,24
Index 07/06	100,96	100,96	101,16	100,43	100,65	100,11

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12²

1 Period, 2 Source: ML (MP SR) 6-12

Výroba mliečnych výrobkov

Na Slovensku v I. polroku 2007 pokračoval klesajúci trend výroby konzumného mlieka. V porovnaní s obdobím január-jún 2006 sa objem výroby znížil o 0,3%. V porovnaní s obdobím január-jún 2005 výroba konzumného mlieka poklesla o 7,1%. Produkcia prírodných syrov sa v prvom polroku 2007 v porovnaní s prvými šiestimi mesiacmi 2006 znížila o 3%. Oproti tomu výrazne sa zvýšila výroba tavených syrov a to o 30,2%. Objem výroby smotany pri porovnaní polroka 2007 oproti rovnakému obdobiu roku 2006 klesol o 5,6%, v porovnaní s polrokom 2005 produkcia smotany klesla o 6,4%.

Výroba mlieka a mliečnych výrobkov v spracovateľskom priemysle (v tonách)

Milk and Production of Milk Products in the Processing Industry in Tons

Tabuľka č. 7

Obdobie ¹	Konzumné mlieko spolu ²	Syrý prírodné ³				Syrý tavený ⁸	Smotany spolu ⁹
		spolu vrátane čerstvých ⁴	z toho: ovčie syry ⁵	len čerstvé syry ⁶	z toho: ovčie ⁷		
Jan. – jún 2005 ¹⁰	130 208	*20 320	1 013	4 190	28	5 341	16 817
Jan. - jún 2006 ¹¹	121 364	23 942	997	4 094	I	5 211	16 679
Jan. - jún 2007 ¹²	120 975	23 225	623	4 539	30	6 784	15 741

Prameň: ML (MP SR) 6-12 a ŠÚ SR¹³, I- individuálny údaj,¹⁴ *bez individuálneho údaj o priamom predaji

1 Period, 2 Market milk in total, 3 Natural cheeses, 4 Natural cheeses including fresh cheeses, 5 Thereof: Cheeses made from sheep milk, 6 Fresh cheeses, 7 Thereof: Cheeses made from sheep milk, 8 Processed cheeses, 9 Creams in total, 10 January–June 2005 in total, 11 January–June 2006 in total, 12 January–June 2007 in total, 13 Source: ML (MP SR) 6-12, Statistical Office of the Slovakia, 14 individual data, * excluding individual data on direct sale

Výroba masla a výrobkov z mliečného tuku (napr. nátierok) klesla v prvom polroku 2007 oproti rovnakému obdobiu roku 2006 o 1,9%, oproti 1. polroku 2005 sa objem výroby masla a výrobkov z mliečného tuku zvýšil o 12,1%. Výrazne vzrástla výroba sušeného odtučneného mlieka a to o 34,9% a výroba kyslomliečnych výrobkov vzrástla o 11,7%. Objem produkcie sušeného plnotučného mlieka v prvom polroku 2007 oproti rovnakému obdobiu roku 2006 klesol o 9,1%.

pokračovanie tabuľky č. 7

Obdobie ¹	Kyslo-mliečne výrobky ²	Maslo a výrobky z mlieč. tuku ³	Sušené mlieko spolu ⁴	z toho: odtučnené ⁵	plnotučné ⁶
Jan. – jún 2005 ⁷	*26 308	*4 763	6 106	2 896	3 018
Jan. - jún 2006 ⁸	25 933	5 447	6 534	2 970	3 035
Jan. - jún 2007 ⁹	28 977	5 342	6 891	4 008	2 760

Prameň: ML (MP SR) 6-12 a ŠÚ SR¹⁰ * bez individuálneho údaj o priamom predaji

1 Period, 2 Fermented milk products, 3 Butter and products from milk fat, 4 Milk powder in total, 5 Out of which: skimmed milk powder, 6 Out of which whole milk powder, 7 January–June 2005 in total, 8 January–June 2006 in total, 9 January–June 2007 in total, 10 Source: ML (MP SR) 6-12 and the Statistical Office of Slovakia, * excluding individual data on direct sale

2.3 Domáca spotreba

Spotreba mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku v roku 2006 medziročne klesla. Ako vyplýva z údajov Štatistického úradu SR každý obyvateľ v roku 2006 spotreboval v priemere 152,4 kg mlieka a mliečnych výrobkov bez masla. Oproti roku 2005 sa spotreba znížila o 1,4%, resp. o 2,2 kg na obyvateľa za rok. Spotreba sušeného a zahusteného mlieka medziročne poklesla o 11,8%, tvarohov o 9,1% a kyslomliečnych výrobkov o 6,1%. Naproti tomu však naďalej dochádza k rastu spotreby syrov spolu o 10 % na 7,6 kg na obyvateľa za rok. V roku 2006 medziročne veľmi mierne vzrástla spotreba konzumného mlieka o 0,4% na 55,9 kg na obyvateľa a rok. Za posledných sedemnást' rokov sa spotreba mlieka a mliečnych výrobkov znížila z 226,3 kg na 152,4 kg (pokles až o 32,7%) priemerne na obyvateľa, pričom lekármi odporúčaná racionálna spotreba je najmenej 220 kg mlieka a mliečnych výrobkov. Na tomto poklese spotreby sa najviac podieľalo najmä zníženie spotreby masla o 68,8%, sušeného a zahusteného mlieka o 57,1%, konzumného mlieka spolu o 49,6% a tvarohu o 45,9%.

(Prameň: PPA-ATIS)

Priemerná spotreba mlieka a mliečnych výrobkov na obyvateľa SR

Average Consumption of Milk and Dairy Products per Inhabitant in the SR

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ ¹	2002	2003	2004	2005	2006*
Priemerný počet obyvateľov v tis. ²	5 378,8	5 378,8	5 382,2	5 386,7	5 391,2
Mlieko a mliečne výrobky (v hodnote mlieka bez masla) v kg ³	166,2	158,3	153,3	154,6	152,4
v tom:					
mlieko kravské ⁴	164,0	155,9	151,2	152,3	150,2
mlieko kozie ⁵	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
mlieko ovčie ⁶	1,6	1,8	1,5	1,7	1,6
Mlieko a mliečne výrobky (v hodnote mlieka bez masla) v l ⁷	161,4	153,7	148,9	150,2	148,0
v tom:					
mlieko kravské ⁴	159,2	151,4	146,8	147,9	145,8
mlieko kozie ⁵	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
mlieko ovčie ⁶	1,6	1,7	1,5	1,7	1,6
Mlieko konzumné spolu v kg ⁸	67,1	63,9	59,1	55,7	55,9
v tom:					
mlieko kravské ⁴	66,4	63,3	58,5	55,1	55,3
mlieko kozie ⁵	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Mlieko konzumné spolu spolu v l ⁹	65,1	62,1	57,4	54,1	54,3
v tom:					
mlieko kravské ⁴	64,5	61,5	56,8	53,5	53,7
mlieko kozie ⁵	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Syry a tvarohy spolu v kg ¹⁰	9,0	9,3	8,2	9,1	9,6
v tom:					
čerstvé syry a tvarohy ¹¹	2,6	2,5	2,3	2,9	2,7
z toho					
tvarohy ¹²	2,1	2,1	1,9	2,2	2,0
ostatné netavené syry ¹³	4,2	4,7	3,9	4,3	4,7
Tavené syry ¹⁴	2,2	2,1	2,0	1,9	2,2
Sušené a zahustené mlieko v kg ¹⁵	1,6	1,4	1,4	1,7	1,5
Maslo v kg ¹⁶	3,0	2,8	2,2	2,0	2,0
Kyslomliečne výrobky v kg ¹⁷	13,1	12,4	12,6	13,1	12,3

Prameň: ŠÚ SR,* predbežné údaje¹⁸

1 Indicator, 2 Average number of inhabitants in ths, 3 Milk and dairy products in milk equivalent excl.butter in kg, 4 Out of which: cow milk, 5 goat milk, 6 sheep milk 7 Milk and dairy products in milk equivalent excl.butter in litres, 8 Market milk in kg, 9 Market milk in litres, 10 Cheeses and curds in kg, 11 Out of which: fresh cheeses and curds, 12 Curds, 13 Other non-processed cheeses, 14 Processed cheeses, 15 Powder and concentrated milk in kg, 16 Butter in kg, 17 Fermented milk products in kg, 18 Statistical Office of the Slovak Republic, preliminary data

2.4 Zásoby

Celkový stav zásob k 30.6.2007 pri porovnaní stavu zásob k 30.6.2006 klesol o 18,9%, najviac poklesli zásoby sušeného mlieka.

Stav zásob mliečnych výrobkov v SR (v tonách)

Stocks of Milk Products in the SR (in tons)

Tabuľka č. 9

Ukazovateľ ¹	fyzický ²		v ekvivalente mlieka ^{3*}	
	k 30.6.2006	k 30.6.2007	k 30.6.2006	k 30.6.2007
Tekuté mlieko vrátane smotany ⁴	7 972	6 279	8 052	6 342
Sušené mlieko ⁵	1 162	656	11 620	6 560
Kyslo-mliečne výrobky ⁶	604	537	645	573
Maslo ⁷	158	109	332	229
Syry ⁸	1 593	1 586	12 298	12 244
Spolu ⁹	x	x	32 947	25 948

Prameň: Rezortný výkaz ML (MP SR) 6-12 a prepočty na mlieko¹⁰ *údaj len pre účely bilancie

1 Indicator, 2 Natural, 3 In the milk equivalent, 4 Liquid milk including cream, 5 Milk powder, 6 Fermented milk products, 7 Butter, 8 Cheeses, 9 Total, 10 Source: ML (MP SR) 6-12 and calculations per milk, * data only for the balance use

2.5 Bilancie zdrojov a použitia

Bilancia predaného kravského mlieka v SR (v tonách)

Balance of Sold Cow Milk in Tons

Tabuľka č. 10

Ukazovateľ ¹	m.j. ²	1. polrok 2005 ³	1. polrok 2006 ⁴	1. polrok 2007 ⁵	2005	2006	Odhad ⁶ 2007
Priemerné počty dojníc ⁷	tis. ks	199,6	196,3	182,5	198,5	192,5	182,3
Úžitkovosť ⁸	kg	2 760,6	2 838,5	2 984,0	5 541,8	5 670,1	5 870,0
Produkcja ⁹	t	551 130,0	557 097,2	544 634,7	1 099 827,0	1 091 737,2	1 070 000,0
Počiatkové zásoby ¹⁰	t	18 880,2	17 596,4	27 678,4	18 880,2	17 596,4	27 678,4
Predaj mlieka od prvovýrobcov ¹¹	t	498 476,0	495 489,0	493 689,0	974 493,0	970 115,0	967 000,0
Dovoz do SR ¹²	t	94 141,0	159 527,0	186 921,0	301 282,0	351 188,0	402 500,0
Zdroje spolu ¹³	t	611 497,2	672 612,4	708 288,4	1 294 655,2	1 321 303,0	1 397 178,4
Vývoz zo SR ¹⁴	t	191 610,0	259 062,0	261 536,6	482 192,0	515 042,0	582 700,0
Domáca spotreba ¹⁵	t	396 550,2	380 833,4	420 803,7	794 866,8	778 582,6	788 053,4
Konečné zásoby ¹⁶	t	23 337,0	32 717,0	25 948,1	17 596,4	27 678,4	26 425,0
Podiel dovozu na dom. spotrebe ¹⁷	%	23,7	41,9	44,4	37,9	45,1	51,1
Podiel dovozu na predaji mlieka ¹⁸	%	18,9	32,2	37,9	30,9	36,2	41,6
Podiel vývozu na predaji mlieka ¹⁹	%	38,4	52,3	53,0	49,5	53,1	60,3

Prameň: ŠÚ SR: Živočišna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby, ML (MP SR) 6-12, MP SR²⁰

Poznámka: dovoz a vývoz je údaj MP SR, zo dňa 21. septembra 2007²¹

1 Indicator, 2 Unit, 3 January-June 2005, 4 January-June 2006, 5 January-June 2007, 6 estimation 2007, 7 Average number of milking cows in ths. heads, 8 Average milk yield per milking cow in kg, 9 Production, 10 Beginning stocks, 11 Sale of cow milk from dairy husbandry, 12 Import, 13 Sources in total, 14 Export, 15 Domestic consumption without natural consumption, 16 Ending stocks, 17 Import/consumption ratio in %, 18 Import/sale ratio in %, 19 Export/sale ratio in %, 20 Source: Statistical Office of the Slovak Republic: Animal production and the sale of products from primary production, ML (MA SR) 6-12, MA SR, 21 Note: Data on import and export are from the MA SR (21 September 2007)

Bilancia prírodných syrov v tonách (040610 – 040620 a 040640 – 040690)

Balance of Natural Cheeses in Tons (040640 – 040690)

Tabuľka č. 11

Ukazovateľ ¹	1. polrok 2005 ²	1. polrok 2006 ³	1. polrok 2007 ⁴	2005	2006	Predpoklad 2007 ⁵
Počiatkové zásoby ⁶	900	781	1314	900	781	1 314
Produkcia spolu ⁷	20 320	23 942	23 225	43 447	47 879	46 862
Dovoz do SR ⁸	4 865	7 203	7 888	14 522	15 120	15 232
Zdroje spolu ⁹	26 085	31 926	32 427	58 869	63 780	63 408
Vývoz zo SR ¹⁰	8 881	12 456	10 103	17 462	24 360	22 324
Domáca spotreba ¹¹	16 368	18 166	21 033	40 626	38 106	40 088
Konečné zásoby ¹²	837	1 304	1 291	781	1314	996

Prameň: ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR, MP SR¹³Poznámka: dovoz a vývoz je údaj MP SR, zo dňa 21. septembra 2007¹⁴

1 Indicator 2 January-June 2005, 3 January-June 2006, 4 January-June 2007, 5 estimation 2007, 6 Beginning stocks, 7 Production in total, 8 Import, 9 Sources in total, 10 Export, 11 Domestic consumption, 12 Ending stocks, 13 Source: ML (MA SR) 6-12, Statistical Office of the Slovak Republic, MA SR, 14 Note: Data on import and export are from the MA SR (21 September 2007)

Bilancia sušeného odtučneného mlieka v tonách (040210)

Balance of Skimmed Milk Powder in Tons (040210)

Tabuľka č. 12

Ukazovateľ ¹	1. polrok 2005 ²	1. polrok 2006 ³	1. polrok 2007 ⁴	2005	2006	Predpoklad 2007 ⁵
Počiatkové zásoby ⁶	141	224	246	141	224	246
Produkcia spolu ⁷	2 896	2 970	4 008	5 801	5 705	7 950
Dovoz do SR ⁸	1 374	1 358	2 998	4 328	4 258	5 830
Zdroje spolu ⁹	4 411	4 552	7 252	10 270	10 187	14 026
Vývoz zo SR ¹⁰	2 472	2 504	4 623	6 909	4 796	8 610
Domáca spotreba ¹¹	1 822	1 707	2 305	3 137	5 145	5 177
Konečné zásoby ¹²	117	341	324	224	246	239

Prameň: ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR, MP SR¹³Poznámka: dovoz a vývoz je údaj MP SR zo dňa 21. septembra 2007¹⁴

1 Indicator 2 January-June 2005, 3 January-June 2006, 4 January-June 2007, 5 estimation 2007, 6 Beginning stocks, 7 Production in total, 8 Import, 9 Sources in total, 10 Export, 11 Domestic consumption, 12 Ending stocks, 13 Source: ML (MA SR) 6-12, Statistical Office of the Slovak Republic, MA SR, 14 Note: Data on import and export are from the MA SR (21 September 2007)

Bilancia masla a ostatných mlieč. výrobkov z mliečneho tuku v tonách (040510-040590)

Balance of butter and other Milk products from milk fat in tons (040510-040590)

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ ¹	1. polrok 2005 ³	1. polrok 2006 ⁴	1. polrok 2007 ⁴	2005	2006	Predpoklad 2007
Počiatkové zásoby ⁶	200	75	233	200	75	233
Produkcia spolu ⁷	4 763	5 447	5 342	10 034	10 689	10 433
Dovoz do SR ⁸	1 810	1 752	2 255	3 858	4 194	4 387
Zdroje spolu ⁹	6 773	7 274	7 830	14 092	14 958	15 053
Vývoz zo SR ¹⁰	1 094	1 269	1 516	2 190	2 413	2 312
Domáca spotreba ¹¹	5 587	5 846	6 060	11 827	12 693	12 563
Konečné zásoby ¹²	92	159	254	75	233	178

Prameň: ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR, MP SR¹³Poznámka: dovoz a vývoz je údaj MP SR zo dňa 21. septembra 2007¹⁴

1 Indicator 2 January-June 2005, 3 January-June 2006, 4 January-June 2007, 5 estimation 2007, 6 Beginning stocks, 7 Production in total, 8 Import, 9 Sources in total, 10 Export, 11 Domestic consumption, 12 Ending stocks, 13 Source: ML (MA SR) 6-12, Statistical Office of the Slovak Republic, MA SR, 14 Note: Data on import and export are from the MA SR (21 September 2007)

2.6 Zahraničný obchod

Saldo zahraničného obchodu pri tekutom mlieku predstavovalo v I. polroku 2007 449 360 tis. Sk, pri sušenom a zahustenom mlieku 375 140 tis. Sk, pri syroch a tvarohoch 473 916 tis. Sk. Zahranično-obchodná bilancia bola záporná pri kyslomliečnych výrobkoch 166 200 tis. Sk a pri masle 80 409 tis. Sk

Dovoz a vývoz mlieka a mliečnych výrobkov za SR a saldo zahraničného obchodu I.-VI. 2006 a 2007

Import, Export and Foreign Trade Balance of Milk and Milk Products in the SR (January–June of 2006 and 2007)

Tabuľka č. 14

Ukazovateľ ¹	Dovoz celkom ²				Vývoz celkom ³				I.-VI. 2006		I.-VI. 2007	
	I.-VI. 2006		I.-VI. 2007		I.-VI. 2006		I.-VI. 2007		Rozdiel ⁴	Saldo ⁵	Rozdiel ⁴	Saldo ⁵
	v tonách ⁶	v tis. Sk ⁷	v tonách ⁶	v tis. Sk ⁷	v tonách ⁶	v tis. Sk ⁷	v tonách ⁶	v tis. Sk ⁷	v tonách ⁶	v tis. Sk ⁷	v tonách ⁶	v tis. Sk ⁷
0401												
Tekuté mlieko EÚ-27 ⁸	42 770	615 409	36 644	524 564	73 056	964 491	64 858	955 121	30 286	349 082	28 214	430 557
Tretie krajiny ⁹	0	0	0	0	411	20 364	381	18 803	411	20 364	381	18 803
Spolu ¹⁰	42 770	615 409	36 644	524 564	73 467	984 855	65 239	973 924	30 697	369 446	28 595	449 360
0402												
Sušené a zahust.mlieko EÚ-27 ¹¹	2 854	194 369	4 705	314 553	5 288	381 469	8 104	657 706	2 434	187 100	3 399	343 153
Tretie krajiny ⁹	0	0	50	4 067	1 174	82 682	385	36 054	1 174	82 682	335	31 987
Spolu ¹⁰	2 854	194 369	4 755	318 620	6 462	464 151	8 489	693 760	3 608	269 782	3 734	375 140
0403												
Kyslomliečne výrobky EÚ-27 ¹²	14 910	467 101	21 586	490 178	9 740	264 630	5 475	319 466	-5 170	-202 471	-16 111	-170 712
Tretie krajiny ⁹	0	0	0	0	627	40 227	125	4 512	627	40 227	125	4 512
Spolu ¹⁰	14 910	467 101	21 586	490 178	10 367	304 857	5 600	323 978	-4 543	-162 244	-15 986	-166 200
0404												
Srvatka-EÚ-27 ¹³	3 182	58 183	3 344	74 142	30 499	75 840	26 075	145 232	27 317	17 657	22 731	71 090
Tretie krajiny ⁹	50	711	0	0	894	20 235	248	6 814	844	19 524	248	6 814
Spolu ¹⁰	3 232	58 894	3 344	74 142	31 393	96 075	26 323	152 046	28 161	37 181	22 979	77 904
0405												
Maslo EÚ-27 ¹⁴	1 752	175 726	2 255	217 548	1 105	90 586	1 500	135 610	-647	-85 140	-755	-81 938
Tretie krajiny ⁹	0	0	0	0	164	10 267	16	1 529	164	10 267	16	1 529
Spolu ¹⁰	1 752	175 726	2 255	217 548	1 269	100 853	1 516	137 139	-483	-74 873	-739	-80 409
0406												
Syry a tvaroh EÚ-27 ¹⁵	8 821	827 367	9 571	833 623	12 992	1 412 871	12 888	1 285 040	4 171	585 504	3 317	451 417
Tretie krajiny ⁹	5	758	40	4 941	856	85 917	334	27 440	851	85 159	294	22 499
Spolu ¹⁰	8 826	828 125	9 611	838 564	13 848	1 498 788	13 222	1 312 480	5 022	670 663	3 611	473 916
Spolu ¹⁰ (0401-0406)										1110		1130

Prameň: ŠÚ SR, MP SR zo dňa 21. septembra 2007a vlastné prepočty¹⁶

1 Indicator, 2 Import in total, 3 Export in total, 4 Difference, 5 Foreign trade balance, 6 in tons, 7 in thousand SKK, 8 Liquid milk, 9 Third countries, 10 Total, 11 Powder and condensed milk EU 27, 12 Fermented milk products EU 27, 13 Whey EU 27, 14 Butter EU 27, 15 Cheeses and curd EU 27, 16 Source: SO SR, MA SR (import and export as per 21 September 2007) and own calculations

2.7 Ceny

Spracovateľské ceny vybraných mliečnych výrobkov v SR v Sk/kg (bez DPH)

Processor Prices of Selected Dairy Products in SR in SKK/kg (excl. VAT)

Tabuľka č. 15

Druh ¹	Rok/mes ²	Jan.	Febr.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	1.-6.,mes.*
Mlieko konzumné plnot. trv. 1 liter. kr. ³	2005	19,26	19,45	19,26	19,04	18,72	I	I	I	I	I	I	I	19,15
	2006	I	I	I	I	I	I	I	I	I	18,23	18,63	18,86	I
	2007	18,98	18,70	18,82	18,13	18,44	18,79							18,64
	Index	07/06	x	x	x	x	x	x						
Mlieko polotučné trv. 1 liter. kr. ⁴	2005	16,09	15,46	15,37	15,03	15,16	14,43	14,32	14,56	14,46	14,33	14,41	14,28	15,26
	2006	14,25	14,11	14,24	13,70	14,04	13,87	14,23	14,05	13,82	14,5	14,59	14,39	14,04
	2007	14,26	14,38	14,22	13,65	13,81	13,95							14,05
	Index	07/06	100,07	101,91	99,86	99,64	98,36	100,58						
Mlieko odtučnené trv. 1 liter. kr. ⁵	2005	14,85	14,37	14,52	14,16	13,73	13,72	13,53	13,61	13,62	13,66	13,53	13,61	14,23
	2006	13,66	13,56	14,02	13,53	13,49	13,08	12,98	13,02	13,14	13,64	13,64	13,81	13,57
	2007	13,60	13,22	13,11	13,15	12,97	13,01							13,17
	Index	07/06	99,56	97,49	93,51	97,19	96,15	99,46						
Mlieko polotučné 1 liter. vrecúško ⁶	2005	13,27	13,24	13,21	13,19	13,11	13,14	13,09	13,10	13,11	13,18	13,19	12,63	13,19
	2006	13,21	13,17	13,14	13,12	13,03	13,03	12,97	12,96	13,28	13,10	13,00	13,14	13,12
	2007	13,12	13,12	13,29	13,22	13,10	13,23							13,18
	Index	07/06	99,32	99,62	101,14	100,76	100,54	101,53						
Smotana 33% ⁷	2005	70,13	69,81	65,45	65,79	64,92	63,19	64,01	64,17	64,34	64,11	63,13	64,66	66,55
	2006	63,42	64,26	64,91	65,72	66,45	65,21	65,43	65,52	64,88	66,50	63,31	63,99	65,01
	2007	63,94	65,10	64,20	63,52	64,57	65,08							64,45
	Index	07/06	100,82	101,31	98,91	96,65	97,17	99,80						
Tvaroh mäkký ⁸	2005	71,69	70,11	71,41	71,17	70,81	70,10	70,42	70,19	70,65	72,05	70,03	70,62	70,88
	2006	70,91	69,78	70,20	69,58	69,77	69,72	69,68	69,24	70,05	69,78	69,60	68,91	70,00
	2007	70,43	71,67	69,45	68,88	69,97	70,40							69,84
	Index	07/06	99,32	102,71	98,93	98,99	100,29	100,98						

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12⁹* vážený priemer

1 Type, 2 Year/month, 3 Durable whole-fat milk (1 l box), 4 Durable semi-fat milk (1 l box), 5 Durable skimmed milk (1 l box), 6 Semi-fat milk, in PE bags (1 l), 7 Sweet cream 33%, 8 Soft curds, 9 Source: Survey ML (MP SR) 6-12, * weighted average

Spracovateľské ceny vybraných mliečnych výrobkov v SR v Sk/kg (bez DPH)

Processor Prices of Selected Dairy Products in the SR in SKK/kg (excl. VAT)

pokračovanie tabuľky č. 15

Druh ¹	Rok/mes ²	Jan.	Febr.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	1.-6.,mes.*
Jogurt biely 130-150g obsah tuku do 4,6% hmotnosti ¹⁰ Index	2005	46,29	43,67	43,90	45,59	43,89	45,05	44,29	43,90	44,73	45,39	44,61	44,22	44,73
	2006	44,28	45,06	44,78	37,45	37,17	37,36	33,68	34,18	40,12	37,25	41,58	42,35	43,82
	2007	42,30	42,78	42,45	42,09	42,85	41,85							42,37
	07/06	95,53	94,94	94,80	112,39	115,28	112,02							
Sušené mlieko odtučnené mlieko do 1,5% tuk ¹¹ Index	2005	78,04	71,95	76,81	80,89	78,97	76,12	79,35	77,36	78,33	83,87	82,96	80,26	77,13
	2006	76,76	78,19	83,61	79,51	83,07	81,53	84,58	85,93	I	I	79,56	I	80,82
	2007	I	86,55	87,94	88,13	96,42	104,67							92,59
	07/06	x	110,69	105,18	110,84	116,07	128,38							114,56
Sušené mlieko plnotučné 26-42% tuku ¹² Index	2005	94,52	90,63	85,87	88,93	91,00	88,59	90,58	89,55	89,92	89,35	92,86	93,95	89,92
	2006	90,66	91,01	94,18	75,37	94,97	92,34	94,60	87,41	89,57	I	83,56	I	90,03
	2007	94,19	71,27	85,24	83,41	90,95	92,24							86,22
	07/06	103,89	78,31	90,51	110,67	95,77	99,89							95,76
Maslo spotrebiteľské bal. 100-250g max.16% vody ¹³ Index	2005	121,00	120,42	120,42	114,70	114,46	115,33	114,45	114,18	114,76	116,25	115,21	113,08	117,72
	2006	116,06	111,86	116,48	116,22	116,67	114,14	115,50	114,42	115,19	115,53	115,80	118,02	115,24
	2007	115,84	114,40	114,83	113,74	114,34	113,98							114,52
	07/06	99,81	102,27	98,58	97,87	98,00	99,86							99,38
Maslo bloky max.16% vody ¹⁴ Index	2005	112,11	109,30	106,00	105,38	104,82	101,63	102,55	104,68	104,43	106,48	109,41	103,61	106,54
	2006	92,74	89,40	94,89	97,83	95,29	90,87	91,60	92,97	95,77	88,32	96,55	112,44	93,52
	2007	94,83	90,09	96,17	91,84	92,60	96,60							93,69
	07/06	102,25	100,77	101,35	93,88	97,18	106,31							100,18
Eidamská tehla 45% ¹⁵ Index	2005	119,13	113,39	119,36	117,70	116,12	115,25	116,05	112,01	113,77	112,91	115,77	115,49	116,83
	2006	119,24	111,08	110,09	110,46	102,19	101,79	109,72	102,57	105,86	107,78	108,76	11,31	107,48
	2007	109,84	108,05	105,55	102,60	102,98	99,30							104,18
	07/06	92,12	97,27	95,88	92,88	100,77	97,55							96,93

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12¹⁶ * vážený priemer

1 Type, 2 Year/month, 10 White yoghurt 130-150 grammes fat content up to 4,6% of the weight, 11 Skimmed milk powder up to 1,5% fat, 12 Whole milk powder 26-42% fat, 13 Butter 100-250 grammes (consumer packing), 16% water, 14 Butter in block 16% water, 15 Edam cheese, 45% fat, 16 Source: ML (MP SR) 6-12 * weighted average

Vývoj spotrebiteľských cien vybraných mliečnych výrobkov v SR v Sk (vrátane DPH)

Consumer Prices of Selected Dairy Products in the SR in SKK (incl. VAT)

Tabuľka č. 16

Ukazovateľ ¹	m.j ²	Rok/mes ³	Jan	Feb	Mar	Apr	Máj	Jún	Júl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	1.-6.mes.*	
Pasterizované polotučné mlieko ⁴	l	2005	19,8	19,85	19,9	19,92	19,87	19,85	19,88	19,72	19,7	19,61	19,55	19,6	19,87	
		2006	19,66	19,56	19,42	19,34	19,37	19,33	19,25	19,36	19,35	19,32	19,5	19,42	19,45	
		2007	19,46	19,48	19,33	19,29	19,23	19,25								19,34
		Index	07/06	98,98	99,59	99,54	99,74	99,28	99,59							
Zahustené nesladené mlieko 310 g ⁵	ks	2005	41,05	40,94	40,73	19,92	19,87	19,85	19,88	19,72	19,7	19,61	19,55	19,6	30,39	
		2006	40,64	40,8	40,57	19,34	19,37	19,33	19,25	19,36	19,35	19,32	19,5	19,42	30,01	
		2007	40,65	40,94	40,62	19,29	19,23	19,25								30,00
		Index	07/06	100,02	100,34	100,12	99,74	99,28	99,59							
Smotanový jogurt ovocný ⁶	ks	2005	11,25	11,2	11,32	11,29	11,39	11,42	11,34	11,28	11,37	11,41	11,47	11,33	11,31	
		2006	11,37	11,34	11,32	11,37	11,32	11,3	11,21	11,24	11,39	11,32	11,44	11,37	11,34	
		2007	11,31	11,28	11,33	11,41	11,36	11,22								11,32
		Index	07/06	99,47	99,47	100,09	100,35	100,35	99,29							
Syr Eidamská tehla ⁷	kg	2005	177,11	174,03	171,6	168,45	168,44	168,6	168,76	165,8	164,95	166,34	168,63	166,4	171,37	
		2006	168,22	167,82	163,94	163,85	164,28	164,37	163,39	161,69	161,54	164,21	166,08	164,47	165,41	
		2007	167,57	165,86	165,40	162,07	162,58	161,32								164,13
		Index	07/06	99,61	98,83	100,89	98,91	98,97	98,14							
Oštiepok údený ⁸	kg	2005	251,01	253,64	254,76	252,96	251,01	251,52	248,12	248,59	248,06	248,3	249,75	248,91	252,48	
		2006	245,76	244,71	248,99	248,03	248,81	248,19	247,7	245,26	243,86	245,64	249,35	246,33	247,42	
		2007	251,61	251,65	250,98	253,93	255,20	254,74								253,02
		Index	07/06	102,38	102,84	100,80	102,38	102,57	102,64							
Tvaroh tučný 250 g ⁹	ks	2005	27,85	28,04	28,09	28,11	28,27	28,19	28,14	28,08	28,11	27,93	27,97	27,7	28,09	
		2006	27,99	28,26	27,94	27,69	27,97	27,87	27,75	27,73	27,85	27,9	28,19	27,77	27,95	
		2007	28,25	28,15	28,26	27,75	28,11	28,04								28,09
		Index	07/06	100,93	99,61	101,15	100,22	100,50	100,61							
Maslo čerstvé 125 g ¹⁰	ks	2005	23,58	23,6	22,97	22,99	22,73	22,75	22,79	22,77	22,72	22,93	22,84	23	23,10	
		2006	22,85	22,73	22,88	22,84	22,95	22,79	22,78	22,81	22,97	23,07	23,22	23,29	22,84	
		2007	23,45	23,42	23,25	23,13	23,20	23,21								23,28
		Index	07/06	102,63	103,04	101,62	101,27	101,09	101,84							

Prameň: ŠÚ SR – Indexy spotrebiteľských cien¹¹ *aritmetický priemer

1 Item, 2 Unit, 3 Year/month, 4 Pasteurized semi-fat milk, 5 Condensed milk without sugar, 310 grammes, 6 Cream fruit yoghurt, 7 Edam cheese, 8 Smoked cheese „oštiepok“, 9 Fat curd, 250 grammes, 10 Fresh butter, 125 grammes, 11 Source: SO SR – Consumer Price Indices, * arithmetic average

3. Situácia na trhu v EÚ

Na celkovej poľnohospodárskej produkcii, podľa publikácie Európskej únie vydanéj v minulom roku, sa mlieko podieľa približne 14 percentami. Vyrábajú ho všetky štáty EÚ. Najvyššiu priemernú dojivosť v uplynulých rokoch malo Švédsko (viac ako 8 000), Dánsko (8 000) a Fínsko (viac ako 7,5 tis.). Z údajov DG Agri vyplýva, že najhoršiu priemernú dojivosť – pod 4000 kg na dojnicu za rok malo Lotyšsko.

V EÚ naďalej rastie spotreba mlieka, hlavne vo forme syrov a ďalších výrobkov s pridanou hodnotou. Podľa EDA klesol export do tretích krajín u syrov, masla, sušeného plnotučného mlieka; vzrástol vývoz sušeného odtučneného mlieka. Zásoby masla sa podarilo znížiť na minimum.

Počet dojníc, produkcia mlieka a predaj mlieka v EÚ

Number of Milking Cows, Milk Production and Sale of Milk in the EU

Tabuľka č. 17

Ukazovateľ ¹	2006*	2007**	2007**
	EÚ-25	EÚ-25	EÚ-27
Dojnice tis. ks ²	22 320	21 800	23 700
Produkcia mlieka v tis. t ³	142 615	143 160	150 930
Predaj mlieka do mliekárni v tis. t ⁴	131 046	132 300	134 310

Prameň: EDA, júl 2007⁵ * predbežný údaj, **odhad

1 Indicator, 2 Dairy cows (thousand heads), 3 Milk production in thousand tons, 4 Milk deliveries to dairies in thousand tons, 5 Source: EDA July 2007 * preliminary data ** estimation

Bilancia syrov v EÚ (v tis. ton)

Balance of Cheeses in the EU (in thousand tons)

Tabuľka č. 18

Ukazovateľ ¹	2006	2007*	2007**
	EÚ-25	EÚ-25	EÚ-27
Produkcia ²	8 702	8 815	9 030
Dovoz ³	107	100	95
Celkové zdroje ⁴	9 072	9 175	9 390
Vývoz ⁵	582	585	580
Celkom domáca spotreba ⁶	8 217	8 363	8 470
Spotreba na osobu v kg ⁷	18,3	18,5	18,1

Prameň: EDA, júl 2007⁸ * predbežný údaj, **odhad

1 Indicator, 2 Production, 3 Import, 4 Sources in total, 5 Export, 6 Domestic consumption, 7 Consumption per capita in kg, 8 Source: EDA July 2007 * preliminary data ** estimation

Bilancia masla v EÚ (v tis. ton)

Balance of Butter in the EU (in thousand tons)

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ ¹	2006	2007*	2007**
	EÚ-25	EÚ-25	EÚ-27
Počiatkové zásoby ²	160	90	90
Produkcia ³	2 033	1 990	2 000
Dovoz ⁴	82	80	80
Celkové zdroje ⁵	2 275	2 160	2 170
Vývoz ⁶	253	200	200
Celkom domáca spotreba ⁷	1 932	1 910	1 920
Konečné zásoby ⁸	90	50	50
Spotreba na osobu v kg ⁹	4,1	4,1	3,8

Prameň: EDA, júl 2007¹⁰ * predbežný údaj, **odhad

1 Indicator, 2 Beginning stocks, 3 Production, 4 Import, 5 Sources in total, 6 Export, 7 Domestic consumption, 8 Ending stocks, 9 Consumption per capita in kg, 10 Source: EDA July 2007 * preliminary data ** estimation

Bilancia sušeného odtučneného mlieka v EÚ (v tis. ton)

Balance of Skimmed Milk Powder in the EU (in thousand tons)

Tabuľka č. 20

Ukazovateľ ¹	2006	2007*	2007**
	EU-25	EU-25	EU-27
Počiatkové zásoby ²	70	64	60
Produkcia ³	1 010	1 000	1 005
Dovoz ⁴	18	6	10
Celkové zdroje ⁵	1 098	1 070	1 075
Vývoz ⁶	84	170	160
Celkom domáca spotreba ⁷	950	850	860
Konečné zásoby ⁸	54	50	55

Prameň: EDA, júl 2007⁹ * predbežný údaj, **odhad

1 Indicator, 2 Beginning stocks, 3 Production, 4 Import, 5 Sources in total, 6 Export, 7 Domestic consumption, 8 Ending stocks, 9 Source: EDA July 2007 * preliminary data ** estimation

Bilancia sušeného plnotučného mlieka v EÚ (v tis. ton)

Balance of Whole Milk Powder in the EU (in thousand tons)

Tabuľka č. 21

Ukazovateľ ¹	2005	2006	2007*
	EU-25	EU-25	EU-25
Produkcia ²	858	780	780
Dovoz ³	2	1	0
Vývoz ⁴	490	440	420
Predaj ⁵	360	360	360
Zmena zásob ⁶	10	-20	0

Prameň: EDA, júl 2007⁷ * predbežný údaj

1 Indicator, 2 Production, 3 Import, 4 Export, 5 Sale, 6 Change of stocks, 7 Source: EDA, July 2007 * preliminary data

4. Situácia na trhu vo svete

Výroba konzumného mlieka v tradičných mliekarenských krajinách stagnuje alebo mierne klesá, naproti tomu v rozvojových krajinách, hlavne v Ázii prudko rastie. Celosvetovo sa však prepadá výroba masla. Najväčším producentom s takmer 2 mil. ton bola v minulom roku EÚ, ale aj tu bol zaznamenaný viac než dvojpercentný medziročný prepád. Takmer vo všetkých oblastiach sveta rastie produkcia kyslomliečnych výrobkov. Najdynamickejšie sa rozvíja výroba syrov, ktorých produkcia dlhodobo medziročne rastie o 1 až dve percentá.

Situácia na svetových trhoch vyvoláva vysoký dopyt po proteínových výrobkoch, predovšetkým po sušenom mlieku a to ako plnotučnom, hlavne však odstredenom a po srvátke. Ceny týchto výrobkov sa v porovnaní s minulým rokom viac ako zdvojnásobili, v porovnaní s rokom 2002 sú dokonca štvornásobné. To môže mať vplyv i na krátkodobý nárast produkcie mlieka v EÚ i na možné oživenie farmárskych cien.

Výroba mlieka sa vo východnej Európe stabilizuje, vznikajú veľké farmy a Rusko zahájilo realizáciu programu na podporu dobre fungujúceho mliečného farmárčenia. Rastie trhovosť mlieka. Zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva v Rusku prináša so sebou rastúci dopyt po dovoze syrov.

Výroba mlieka v Latinskej Amerike rastie rýchlym tempom. Významným hráčom na svetovom trhu mlieka je opäť Argentína.

Dodávky mlieka v Spojených štátoch amerických po predchádzajúcom náraste v roku 2006 mierne poklesli. Pokračuje rast dopytu po syroch, masle a tekutých mliečnych

výrobných. Trh so sušeným odstredeným mliekom, sušenou srvátkou a proteínovými produktami zaznamenáva obdobný vývoj ako v Európskej únii.

Veľmi rýchlym tempom sa zvyšuje výroba mlieka v Číne, rastie indický export. Výroba mlieka v Japonsku a v Južnej Kórei je stabilizovaná. Záujem spotrebiteľov o mlieko a mliečne výrobky rastie v Číne, Južnej Kórei, Indonézii, Indii a Japonsku. Čínsky mliekarenský priemysel sa vyznačuje vysokou nákladovosťou a malou konkurencieschopnosťou. Čína je preto stále ešte dobrým odbytiskom pre mliekarenské výrobky a to i suroviny ako je sušené mlieko.

Na Novom Zélande výroba mlieka mierne vzrástla, naproti tomu v Austrálii dôsledky sucha priniesli prepád výroby mlieka a ovplyvňujú medzinárodný obchod. Výroba sušeného mlieka je nižšia, než sú exportné možnosti.

Produkcia mlieka vo vybraných krajinách sveta (rok 2006)

Milk Production in Selected Countries of the World in 2006

Tabuľka č. 22

Krajina ¹	Produkcia v mil. ton ²
USA ³	83
India ⁴	39
Čína ⁵	33
Rusko ⁶	32
Brazília ⁷	25
Francúzsko ⁸	24
Nový Zéland ⁹	15
Ukrajina ¹⁰	13

Prameň: FAS/CMP/DLP.2007

1 Country, 2 Production in million tons, 3 USA, 4 India, 5 China, 6 Russian Federation, 7 Brazil, 8 France, 9 New Zealand, 10 Ukraine, 11 Source: FAS/CMP/DLP 2007

V nasledujúcich desiatich rokoch by mala výroba mlieka rásť. Optimistická predpoveď vychádza hlavne so zvyšujúceho sa dopytu ázijských krajín, kde už teraz sa konzumuje polovica svetovej mliekarenskej produkcie. Mliekarenstvo sa bude stále viac koncentrovať a globalizovať. K dlhodobým trendom, ktoré budú pravdepodobne pokračovať aj naďalej, patrí rast produkcie konzumného mlieka, rovnako ako kyslomliečnych výrobkov a hlavne syrov. Oproti tomu bude naďalej stagnovať alebo mierne klesať výroba masla.

Summary

In the first six months of 2007 in comparison with the first half year of 2006, the average number of dairy cows was decreased approximately by 14 thousand heads (7%) to 182,5 thousand heads. In comparison with the average number of dairy cows in 2006 it was decreased by 10 thousand heads (5%).

In the first half year of 2007 in comparison with the first half year of 2006, the average daily milk yield was increased to 16,49 kilograms (by 5,1%). As compared to the average daily milk yield per the first term of 2007 (16,07 kilograms) it was increased by 2,6% and in comparison with the daily milk yield per 2006 it was increased by 6,1%.

In the first half year of 2007, the volume of cow milk production reached the level of 544,6 million kilograms. As compared to the same period of 2006 it was decreased by 2,2%. In the first six months of 2007, cow milk production per legal persons was decreased by 0,7% in comparison with the same period of 2006.

In the first half year of 2007, the total volume of milk sale from farmers was decreased by 1 800 tons (0,4%) and it reached 493,7 thousand tons in comparison with the first half year of 2006. As compared to the first half year of 2005, cow milk sale from farmers was decreased by 1%.

In the period of January–June of 2007, production of consumable milk in processing organizations reached the level of 120 975 tons, it means by 0,3% less than in the same period of 2006. In comparison with the first half year of 2005 it means a decrease of consumable milk production by 7,1%.

In comparison with the first half year of 2006, in the same period of 2007, production of processed cheeses was increased by 30,2% to the total volume of 6 784 tons. It means it was higher by 27% than the production volume of the first half year of 2005.

In the first half year of 2007, production of natural cheeses reached the volume of 23 225 tons, i.e. by 3% lower than in the same period of 2006. On the contrary, production of fresh cheeses was increased by 10,9% to 4 539 tons, production of fermented milk products was increased by 11,7% and it reached the volume of 28 977 tons.

In the first half year of 2007 in comparison with the same period of the previous year, the production volume of butter and other products from milk fat was decreased to 5 342 tons (by 1,9%). Production of skimmed milk powder reached 4 008 tons, it means an increase by 34,9%. In the first six months of 2007, production of whole milk powder was decreased by 9,1% to 2 760 tons in comparison with the same period of 2006. Production of cream was decreased to 15 741 tons (5,6%).

In the first half year of 2007, the average purchase price of cow milk was SKK 9,40 per kilogram, i.e. by 0,75% higher than in the first half year of 2006. Purchase prices were increased in all quality classes of milk, in quality class Q it means an increase by SKK 0,01 per kilogram (0,2%) to SKK 9,52 per kilogram.

In the first six months of 2007, the foreign trade balance with milk and milk products was positive and reached the value of 1 130 thousand SKK.